

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 5 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unitatea

REDACTOR RESPONSABIL:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 180 Lei
Pe 6 luni . . . 90 Lei
Pentru străinătate 360 Lei

Numărul 350 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Dispoziții salutare.

In chestia învățământului religios primar.

Importanța învățământului religios nu are nevoie să mai fie subliniată. O cunoaștem cu toții, știind și aceea, că dintre toate gradele acestui învățământ cea mai aleasă atenție o merită chiar învățământul religios primar, unde se pune temelia întregii vieți religioase morale.

De aceea ne face o deosebită plăcere, că putem înregistra, acum la începutul unui nou an școlar, dispozițiile cu adevărat salutare cuprinse în ultima circulară a Consistorului arhidiecezan din Blaj, prin cari se insistă cu toată greutatea pentru o cât mai aleasă îngrijire de sufletul plâpând al copiilor, marea nădejde de mâine a bisericii și a neamului nostru. Și dacă mai adaugem, că măsurile luate de autoritatea bisericească a Blajului au și sancțiunea cuvenită pentru toți cari nu vor înțelege să-și facă pe deplin datoria, am dat în-țreagă măsura importanței ce este a se atribui acestei frumoase acțiuni catehetice.

Partea dispozitivă a documentului de care ne ocupăm, este aceasta:

... Pentruca Veneratul cler — căruia îi înucăm din nou și cu toată puterea obligamentul greu al catehizării, dela care fără învoirea noastră prealabilă nime nu se poate subtrage — să cunoască și în amănunte punctele mai însemnate, la cari se va estinje controlul catehetic, ținem să precizăm din nou următoarele:

1. Ingrijindu-se, ca la toate școlile de pe teritoriul parohiei lor să li-se dea *orele de religie necesare*, cari nu pot fi mai puține decât 2 la săptămână pentru câte cel mult 50 elevi, toți purtătorii oficiilor parohiale vor trimite oficiilor protopopești, fără a aștepta altă provocare, în timp de 8 zile dela primirea acestui ordin, *un raport, cuprinsând următoarele date:*

a) Școala, unde se catehizează.
b) Numărul elevilor gr.-catolici după clase, ori despărțăminte.
c) Orele de religie, arătându-se exact ziua și ora. Aceste ore nu pot fi așezate pe aceeași zi a săptămânei.

d) Cine propune religie. (Aici amintim, că pentru orice substituie, preoții împiedecați a catehiza, în matre ori filii, au să ceară o nouă aprobare a Consistorului).

În temeiul acestor date, purtătorii oficiilor protopopești ne vor trimite apoi — fără a aștepta după preoții neglijenți —, până cel mai târziu la 15 Noemvrie c., un *conspect sinoptic asupra situației catehetice din parohiile pe cari le conduc*. Rapoartele oficiilor parohiale le vor păstra pentru sine, spre a le putea servi la inspecții.

2. Folosindu-se de manualele aprobate — pentru procurarea cărora admitem și pe viitor modalitatea din anul trecut —, *preoții cateheți vor avea să se țină întru toate de planul general și special prescris*, ingrijindu-se, ea el să fie îndreptar și pentru învățătorii, cari ar obține autorizarea cuvenită pentru a-i înlocui

la propunerea religiei. După informațiile noastre, anul trecut s'au găsit și preoți cari să nu respecte această dispoziție și de aceea ținem s'o subliniem acum cu deosebită putere, aducând tuturor aminte, că în prelucrarea materiei așteptăm să fie urmate indicațiile cuprinse în broșura: „*Plan de lecțiuni pentru studiul religiunii gr.-catolice în școlile primare*“, editat la 1923 de Comisiunea catehetică mitropolitană și trimis, la timpul său, tuturor parohiilor provinciei noastre bisericești.

3. Lecțiile de religie nu trebuie făcute de mântuială, stând poate numai în designarea părților cari urmează a fi învățate acasă, ci după *pregătire cuvenită și cu aplicarea metodelor obișnuite*. Sporul va fi atunci evident și nu se va putea constata nicăiri, că elevii — chiar și din despărțămintele superioare — țin încă și pe la Crăciun tot pe la rugăciuni, fără ca măcar pe acestea să le știe cu toții cinstit. Iar spre a se putea face controlul acestui spor, impunem cu toată rigoarea, ca *materia parcursă să fie introdusă, oră de oră, în registrul școlii*, care va trebui controlat la inspecție cu deamănuntul, fiind el cea mai bună dovadă și despre ținerea regulată a orelor de religie luate în orar.

În legătură cu punctul acesta ținem să amintim fraților preoți, că *ora de religie primează față de orice serviciu divin*. Ea nu va fi deci negleasă, sub nici un cuvânt, afară de cazuri de extremă necesitate, cari încă trebuie aduse la cunoștința direcțiunii școlare respective, pentru a se putea îngriji în altă formă de provederea orei.

4. Decât toată teoria mult mai importantă este însă la studiul religiunii partea lui practică, căreia este a i-se da o atențiune deosebită. Specială grijă se impune sub acest raport în ce privește *ascultarea regulată a sf. liturghii în toate Duminecile și sărbătorile* — neexceptând nici pe cele de iarnă. — Pe cât numai posibil, această cercetare a bisericii are să se facă în corpore, sub conducerea vre-unui membru al corpului didactic, ori chiar a vre-unui elev mai răsărit, iar în proxima oră de religie este a se face totdeauna *controlul prezenței*.

O altă latură a practicei religioase, asupra căreia ținem să atragem deosebita atenție a tuturor, este *primirea sacramentor spovedaniei și cuminecării*, pe cari elevii trecuți de 8 ani au s'o facă nu numai la Paști, ci și la Crăciun, dând și prin aceasta o pildă celorlalți credincioși, că acel „măcar odată pe an“ al poruncii paschale, înseamnă că biserica do-rește ca aceste sacramente să fie primite cât mai des cu putință. — Cu puține excepții lau-

dabile, punctul acesta a fost neglijat anul trecut pe aproape întreagă linia, ceea ce dorim să nu se mai întâmple și anul acesta. Firește *pentru ceice se cuminecă întâia dată, se va face o pregătire specială*, împreună cu o mică solemnitate de ziua primei cuminecări.

Pentru intensificarea practicei religioase nu se poate recomanda de ajuns *introducerea cărților de rugăciune pentru elevii mai răsăriți*, cari trebuie apoi anume învățați cum au să le întrebuințeze cu folos pentru dânsii și pentru ai lor.

5. De încheiere, dorim să se știe, că *sancțiunile puse în vedere* încă din anul trecut le-am aplicat pentru întâiul an de control mai efectiv cu anumită blândețe, cerută de împrejurări, dar pe viitor nu va mai fi acesta cazul. Cum spuneam și anul trecut, suntem hotărâți să punem capăt indolenței supărătoare și păcătoase de pe acest teren și de aceea ținem să prevenim pe toți, că pentru viitor sancțiunile se vor aplica celor neglijenți cu toată rigoarea.

Cu acest gând hotărât, dar în nădejdea că el nu va trebui aplicat nimănui, cerem peste toată activitatea catehetică a noului an școlar, darul și binecuvântarea Celui de sus.

Ne alăturăm și noi, din tot sufletul, la această dorință a autorității noastre bisericești, îndemnând și din partea noastră cu tot dinadinsul la împlinirea cât mai acurată și mai însuflețită a marelui îndatoriri pastore, care este instrucția religioasă a tinerimei.

* * *

Ca o complectare a celor de mai sus, urmeze aici și *punctele „Chestionarului catehetic“*, la cari va trebui să se răspundă cu ocazia inspecțiilor catehetice impuse tuturor protopopilor arhidiecezei Blajului:

1. Numele școlii, unde se face inspecția. Data inspecției.

2. Numele catehetului.

Dacă acesta nu-i preot, a se arăta numărul și data autorizării de catehizare.

3. Câte ore de religie s'au fixat pe săptămână?

Sunt ele destule și sunt bine fixate?

4. Orele fixate au fost ținute regulat?

Dacă nu, câte au fost neglese și din ce cauză?

5. Elevii au cu toții manuale aprobate?

Dacă nu, lipsa lor cu ce se explică?

6. Observă catehetul planul general și special prescris?

Nu este întârziat cu materia?

Propune tot materialul, ori prescurtează, și din ce motive?

7. Face catehetul lecții metodice și este el stăpân pe materie?

Cum sunt răspunsurile elevilor?

Vede-se din ele solitudinea catehetului față de studiul religiunii.

8. Materia propusă se introduce regulat în registrul școlii și dacă nu, pentru ce?

9. Ascultarea sf. liturghii în Dumineci și sărbători se face și peste iarnă?

Face-se totdeauna controlul prezenței?

10. Elevii de peste 8 ani s'au spovedit și la Crăciun, ori numai la Paști?

Pentru ceice se cuminecă întâiaoră, se observă cele prescrise?

11. Alte observări ale celei face inspecția.

Povestea unei biserițe ortodoxe, sau: Bâznog redivivus. L-a reinviat ziarul „Cuvântul“, în care cineva povestește cu multe amănunte, pe coloane întregi, istoria biseriței ortodoxe din Sângiorz—băi, legată de numele „călugărului“ Bâznog.

Se spune aici, că biserica din Sângiorz este „prima biserică ortodoxă din întreaga valea Someșului“, și că autorul ei — care nefiind, se pare, identic cu Bâznogul nostru din Coadă Teleacului, poate fi numit Bâznog al doilea — a suferit, firește din partea uniților, un întreg martiriu: „Bătăi, schinginiri; l-au tuns, l-au ras, l-au tăvălit prin noroi, până l-au făcut să-și ia lumea în cap“. Chestia ne interesează deci și pe noi, și de aceea nu strică, credem, ca figura acestui recent *martir al ortodoxiei* să fie cunoscută și din partea cititorilor noștri.

Iată cum ni-l prezintă „Cuvântul“: „Slugă timără la unul din țărani înstăriți din Sângiorz, Bâznog și-a lăsat într'o bună zi serviciul oilor și a plecat... pentru a se călugări mai târziu la una din mănăstirile dela Muntele Athos“. Dar atmosfera „feciorelnică“ a sfântului munte pare a fi plictisit pe Cuvioșia Sa Bâznog și după 7—8 ani îl găsim din nou în satul său natal, „Imbrăcat — cum spune „Cuvântul“ — în rasă călugărească și hirotonisit preot“. Dorul de „ducă“ l-a apucat însă foarte curând și aici, și așa s'a întâmplat că „colindând pe la mănăstirile din Neamț, s'a incurcat cu o călugăriță de fel din Salva, comună vecină cu Sângiorzul, cu care — nu se spune dacă acolo în vre-o mănăstire, sau aiurea — a avut cinci copii“.

Și aici se începe, după „Cuvântul“, adevărata „misiune“ a acestui apostol al ortodoxiei. „Din ziua, în care călugărița a avut primul copil, ... mintea lui Bâznog era chinată (vedeți!) de ambele lui datorii, cărora se legase, fără să-și dea seama, în viață. Ar fi vrut să rămână și slugă credincioasă (sic!) bisericii lui

Hristos, ar fi vrut să rămână și părintele copiilor săi, să-i îngrijească și să-i crească. Și cu toată dojana oamenilor, în mijlocul cărora trăia (mizerabilii de uniți!), i-a slujit pe toți, și biserica și familia, de care nu s'a lăpădat niciodată“. Cum însă păcatele erau — chiar și pentru mintea lui de Bâznog — prea mari, se cerea o ispășire și atunci (cităm iar din „Cuvântul“): „Ca să se mântuiască (!) pe el și ai lui, s'a hotărât Bâznog să ridice în satul său Casă Domnului...“

Aici începe apoi martiriul. Bâznog adună bani din „cerșite“ și — urmând se vede, pilda marilor voievozi —, își face biserică, aduce clopote și se apucă de „mântuire“. Oamenii însă nu l-au suferit și după persecuțiile schițate mai sus, a trebuit să fugă, cu familie cu tot, în păduri. Biserica i-a fost „dărîmată“, iar clopotele s'au confiscat de „mai marii satului, în frunte cu administrația comunală“. Protecția celor mari dela vlădicia Clujului l-a adus însă iarăși în sat, biserica a fost zidită din nou și astăzi Bâznog continuă liniștit... opera „mântuirii sale“.

Propunem: Anchetă severă împotriva celorce „l-au tuns, ras și tăvălit în noroi“, expulzarea primăriei ticăloase și introducerea lucrărilor pregătitoare pentru canonizarea marelui mucenic ortodox Bâznog ot Sângiorz.

Icoanele preotului Popescu. Ministerul instrucțiunii aprobăse preotului Dr. S. Popescu, să vândă pentru fiecare sală de clasă câte o icoană. Ordinul, semnat de d. Patriciu, directorul învățământului primar și normal, spunea, că „icoanele se trimite ramburs...“, cunoscând, că costul uneia este de 600 Lei, plus transportul 24 Lei.

Afacerea iconarului păr. Popescu a fost însă descoperită la timp și presa a dat cuvenita alarmă, care și-a avut efectul. Ministerul a anulat anume circulara compromițătoare, interzicând chiar cumpărarea acestei icoane pentru școli, și făcând direct răspunzători pe ceice totuși ar ținea să secundeze chilipirul popescian.

Ordinul cu icoanele s'a dat însă și din partea internelor și lumea așteaptă acum anularea lui și de acolo.

O confesiune.

— Criza ortodoxismului românesc. *) —

În epoca celor mai cumplite crize de toate felurile, crize cari bântuiesc întreaga Europă înfrigurată de scepticismul necredinței, este mai presus de orice îndoială, că ortodoxia în întregul ei trece printr'o criză, care îi poate fi fatală.

Anglia a prins mișcarea și de aceea mănăvrea cu dibăcie să anglicanizeze ce-a mai rămas din ortodoxia, care odinioară se răsfăța în umbra puterii împăraților bizantini, și se scaldă în apele de smarald din cuprinsul împărăției lui Iustinian. O dovadă evidentă de mesteșugurile Angliei e alegerea ca patriarh al Alexandriei Egiptului a ex-patriarhului constantinopolitan Meletie, care deși nu era — acum probabil — este — cetățean egiptean a ajuns în scaunul sf. Atanasie și Cyril. Și dupăcum făcea odată Rușii politică faristă în tot Răsăritul cu iconarii cutreierătorii, așa face acum Anglia cu societățile de tineri creștini, cari, sub masca universalismului lui Hristos, recoltează simpatii pentru regatul Albionului.

Dar fatal asta este soarta ortodoxiei.

Ceeace este însă mai dureros, e faptul, că însăși ortodoxia românească, cea mai privilegiată de soartă și de Dumnezeu dintre toate ortodoxiile răsăritene, a intrat într'o criză cum nu s'a mai pomenit.

Iată câteva momente ale ei:

1. *Legea de autonomie*, statutul lui Șaguna, impus clerului împotriva voinții sale de elementul laic, cu alegerile ei silnice, absolut antiortodoxe, fundamental anticreștine, a pus pe foarte mulți preoți în cea mai tristă situație față cu păstoriții lor. S'a făcut bisericii noastre cel mai mare rău, ale cărui urmări se văd vedea în curând.

*) Preotul ortodox, din peana căruia am mai publicat, în numărul dela 17 Aprilie, articolul »Aberații anti creștine«, cere ospitalitatea coloanelor noastre și pentru constatările de mai jos. Ele sunt o dovadă hotărâtoare că ortodoxia noastră ar putea să-și vadă de propriile ei necazuri și să nu umble a incurca rosturile altora. De aceea le facem loc cu plăcere. N. R.

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Drumul spre Assisi *)

de Ioan Joergensen.

Francisc din Assisi a fost fără nici o îndoială un sfânt catolic, ori, și mai limpede, un sfânt roman. Nu se mai gândește nimeni să răpească bisericii catolice această glorie — una din cele mai curate și al cărei câmp de strălucire se întinde într'una tot mai departe. *Franciscus vir catholicus*, zice despre el imnul compus în cinstea lui de către Gregoriu IX. „O secvestrare făcută de papism“, se zicea mai dăunăzi în plină publicitate, și se mai spune poate și azi ici-colo în anumite colțuri, unde lumina numai cu mare greu poate străbate. O teză, care nu se mai poate susține azi, dupăce d. Paul Sabatier a publicat *Speculum perfectionis* și după desăvârșita reabilitare a aceluia testament al sfântului, care pentru Karl Hose nu era decât o înșelătorie tendențioasă în scopul acaparării sfântului din Assisi pentru biserica Romei.

În capitolul zece din *Speculum*, sf. Fran-

*) Ca o nouă contribuție la aniversarea centenară a sf. Francisc de Assisi, dăm — după revistă *La Vie catholique* din Paris (numărul dela 2 Oct. c.) — această minunată apreciere a marelui scriitor Joergensen, unul dintre cei mai buni cunoscători ai vieții și operei acestui mare sfânt al bisericii noastre. N. R.

cisc fixează însuși scopul acțiunii sale, în termeni a căror claritate nu lasă nimic de dorit. „Domnul ne-a chemat, zice el, în ajutorul credinței sale, a ucenicilor și prelaților *sfintei biserici romane*. De aceea noi trebuie să-i iubim totdeauna, să-i cinstim și venerăm cât putem. Și aceasta nu numai încât privește pe episcopi“ (sf. Francisc se gândește poate la marele lui protector și prieten personal, episcopul Guido din Assisi, a cărui manta milostivă a acoperit golătatea renunțării lui), „ci vreau să iubesc și să venerez și pe cei mai mici preoți și să-i socot de stăpânii mei“.

Tot așa în testament, această voință din urmă a sfântului, dictată câteva luni, ori câteva săptămâni, înainte de moarte, și care e o privire asupra întregii sale vieți, începând dela conversiune: „Domnul mi-a dat — și îmi dă și acum — atâta credință în preoții hirotoniți în biserica romană, din cauza tainei pe care au primit-o, că și atunci când m'ar prigoni, tot la ei ași căuta scăpare. Și dacă ași avea toată știința lui Solomon, nu ași putea predica în vre-o biserică încredințată acestor preoți, fără învoirea lor. Vreau să-i cinstesc, pe ei și pe toți câți sunt și vor mai fi, ca pe stăpânii mei, și nu vreau să văd păcatul care poate fi în ei, pentru că în persoana lor eu văd pe Fiul lui Dumnezeu“.

Profesiune de credință cu desăvârșire opusă celei a Valdensilor, cari ridicau altar contra altarului, catedră a adevărului contra

catedrei adevărului — cași celei a Albingensilor, cari denunțau viciile clerului, dându-și lui numele orgolios de „Katharoi“, cei curați!

Blandul Umbrian se întâlnește în acest punct cu energica Fecioară din Siena, care în veacul următor a fost ceeace sf. Francisc fusese în veacul 13: Stâlp neclătit, de care avea nevoie de-apururi primejduita biserică a lui Hristos. „Chiar dacă Papa ar fi un *diavol intrupat* — zicea Ecaterina — nu ar trebui să ne ridicăm capetele împotriva lui, ci să ne odihnim cu încredere la sinul lui“. Sfântul Francisc nu merge până la supoziția, că Papa și preoții catolici ar putea fi diavoli încarnați. Dar gândul este același; pentru aceste două suflete mari este o prăpastie între personalitatea omenească, cu toate miseriile ei, a unui preot, episcop, papă, și între ceeace este acceptat om prin caracterul său suprafiresc, prin misiunea încredințată lui „din partea lui Dumnezeu“. Evanghelia dăduse de mult același vertisment, pe care Francisc și Ecaterina repetă și întăresc: „Cărturarii și fariseii pe scaunul lui Moise. De aceea nu faceți ca ei, ci *faceți ce vă învață*“.

*

Iată ceeace deosebește atât de profund pe un sfânt catolic de persoanele bune și puse pe cari Spiritul ce suflă unde vrea poate să le ridice — și a ridicat — în sinul altor societăți creștine. *Nada te turbe, nada te espante*. A fost vorba preferită a aceleia, care într-

2. *Sectele*, sub ochii indiferenți, când nu sunt binevoitori, ai administrației, *fac ravagii*. Rățuții ierarhice către stăpânire a I. P. S. S. Ivan al Clujului, „Dumineca” dlui Nae Ionescu îi răspunde, cum e și firesc: „In adunarea eparhială dela Cluj s'au spus cuvinte grele... Iar între toate cel mai greu cuvânt a căzut asupra statului... A cere statului modern, științist — dar conștiințist? — democratic și egalitar, sprijin împotriva ofensivei disolvante a sectelor protestantizante, este cel puțin nepotrivit”. Și sfârșește: „Să-și plămădiască deci biserica noul stat, care ne trebuie. Dacă poate (și dacă se poate, adaug eu). Dacă nu, plângerile și încredințările sunt de prisos” („Cuvântul” dela 10 Mai 1926).

I. P. S. Sa, care face o politică înaltă, mai înaltă decât nivelul mitrei episcopale istorice a Vadului lui Ștefan cel mare, încă na comunicat furtunoasei adunări eparhiale a I. P. S. Sale, că statul la cea dintâi ocazie, fiindcă bugetul clerului îi e o sarcină grea, va întoarce definitiv spatele ortodoxiei.

3. Iar sectele fac ravagii, fiindcă *clerul e desorientat*. Seminariile și facultățile ortodoxe nu produc caractere de fier ci de ceară, ori — deoarece acum ceara-i rară —, mai curând rafinate caractere de parafină. Cei mai mulți preoți ortodocși fac o politică absolut opusă ortodoxiei și creștinismului. Uitați-vă la atâția preoți ce au candidat pe listele „Ligii apărării naționale creștine”. După recensia făcută în „Unirea” și „Cuvântul” broșurii dlui Cuza — de care broșură nu știu să se fi legat vre-o revistă ortodoxă —, dl Cuza revizuește creștinismul în favoarea ligii sale.

Luat-au preoții, ce au candidat pe listele Ligii cuziste, vre-o măsură ca să nu fie știrbită confesia misiunii lor preoțești. Sau dat-au Sfințiile lor vre-o declarație în sensul acesta. Nu. Fiindcă ortodoxia e stână fără câini. Sectele ne pot invada.

Noi spunem în adunările eparhiale cuvinte grele la adresa statului. Noi neglijăm însă pentru meschinele noastre interese, interesele mari ale ortodoxiei și e de vină statul. Dar în sfârșit, bolnavul multe cere. Și vorba ceea: „Ține-i Doamne boala-o oase, pân-or crește fragi pe coaste.”

vreme și mai tulbure decât aceea a sfântului Francisc din Assisi, a continuat opera lui. „Nimic nu vă tulbure, nimic să nu vă înspăimânte!” Iată lozinca tuturor sfinților noștri — iată deviza, care ar trebui să fie și a noastră a tuturor celorlalți catolici. Micul sărac din Assisi nu s'a temut de lupul feudalismului, nici de tâlharii războiului civil. Ecaterina de Siena nu s'a îndoit în papalitate nici atunci, când a văzut răsărind un al doilea cap al creștinătății alături de întâiul, cel adevărat. Feciora din Avila nu a voit să creadă că mâinile însângerate ale amantului celor opt femei, nici cele sacrilege ale călugărului german însurat, vor putea sfârșici haina cea necusută.

Vremile noastre să fie într'adevăr mai rele decât acele ale sfântului Francisc, ale Ecaterinei și Teresiei? Poate. Poate că nu. La tot cazul — sunt rele destul.

Dar dacă anul acesta vrem să înținem în noi spiritul sfântului Francisc, trebuie să începem acolo, unde a început el — printr'un act de încredere absolută în biserica Romei, în Scaunul lui Petru.

Singurul drum adevărat spre orașul serafic duce prin cetatea eternă a Romei.

Cetiți și răspândiți „UNIREA”.

4. *Ortodoxia românească n'are un cotidian*, să se apere, să lămuriască, să îndrumeze, să creieze curente sănătoase.

Mai deunăzi un biet călugăr bătrân, revoltat de moda scandaloasă a rochiilor scurte și părului retezat, acostă damele pe calea Victoriei Bucureștilor, spre a le face reproșuri pe tema asta. Omul trecuse marginile competenței sale. Forurile bisericesti superioare au însă această cădere. Episcopatul catolic a interzis accesul în biserici în costumele modei acesteia, a rochiei scurte. La noi de ce nu se face? Chiar dacă nu s'ar supune nimeni, o atare opreliște ar fi un semn de viață.

Dar mentalitatea ortodoxă e alta. In chiar „Biserica Ortodoxă”, pâr. Mihălcescu, mi-se pare, se ridică împotriva episcopatului parisian, care n'ășase o astfel de ordonanță împotriva modei. E aceeași revistă de altfel, în care în conflictul Herriot cu cardinalii francezi se lua partea lui Herriot, fiindcă probabil face politica dlui Leon Blum, șeful evreesc al ultraradicalismului socialist francez.

Ce să mai așteptăm dela această ortodoxie, care se manifestă în felul acesta!

Un preot ortodox.

Pentru ce s'a amânat semnarea Concordatului. Interesați în cea mai deplină măsură la semnarea Concordatului, găsim că e bine ca cetitorii noștri să fie la curent cu toate momentele mai de seamă cari se aduc în publicitate referitor la acest act. Inregistrăm deci și noi motivele cari ar fi îndemnat pe d. general Averescu să amâne semnarea Concordatului.

Iată ce scrie în punctul acesta „Cuvântul” dela 15 Octombrie:

„Informațiuni din bună sursă ne îndreptătesc a afirma că, cu toată opunerea liberalilor — cari nu înțelegeau să semneze d. Averescu Concordatul, tratat de guvernul Brătianu — guvernul Averescu, prin șeful său, cu prilejul călătoriei recente în Italia, voise să-l iscălească. Ceremonia era pregătită la Vatican.

„Între timp, d. general Averescu a semnat tratatul de amicitie, care a ridicat o furtună de protestări în lumea politică și în presa din țară și impresionați, Suveranul și guvernul au avertizat pe d. general Averescu să nu mai semneze și Concordatul.

„Pretextul ales a fost necesitatea unei puneri la punct a Concordatului, însă proiectul nu mai are nici o modificare de suferit.

„D. general Averescu a trebuit să se încline, cu atât mai mult, cu cât în același timp era înștiințat că Suveranul fiind suferind, iar Regina voind să plece în America, o vizită a familiei regale române la Roma nu ar putea avea loc în anul acesta...”

Ceace nu s'a putut face acum, se va face însă — așa spune ziarul numit — încă în cursul acestui an, fiindcă d. general Averescu ține foarte mult să aranjeze excursia la Roma a Suveranilor noștri pe Ianuarie 1927, iar Roma înseamnă pentru familia noastră regală nu numai Qurinalul, ci și Vaticanul

S'a revenit și în chestia uniformelor. Campania deosebit de energică purtată de presă pe chestia uniformelor școlare, a provocat o revenire a ministerului și pe această chestiune, privitor la care s'a dat următorul comunicat:

1. Se acordă elevilor o păsuire de 6 luni, adecă până la 1 Aprilie 1927, în care timp se va tolera purtarea vechilor uniforme, făcute și din stoffe de alte culori, de altă croială, sau a hainelor civile. Cu începere dela 1 Aprilie 1927, nu se mai permite elevilor decât purtarea costumului de uniformă, prevăzut la punctul 2 al circularii Nr. 101,654...

2. Procurarea stoffei, necesară confecțiunii

uniformelor, se va face direct de părinți, din comerț. Direcțiunile liceelor sau comitetele școlare nu au dreptul să procure din oficiu stoffe, nici să perceapă în mod obligator dela părinți, costul uniformelor, nici să-i oblige a cumpăra stoffele dela anumiți furnizori, nici a confecționa aceste uniforme la un anumit croitor. Această interdicție se înțelege și pentru procurarea altor articole de îmbrăcăminte școlară, atât la școlile de băieți cât și la cele de fete...*

Revolta opiniei publice tot nu și-a pierdut deci orice influință asupra chestiunilor, în jurul cărora știe să facă frontul unic al apărării legitime.

Știri mărunte.

PENTRU RESTANȚIERI. Intrând în ultimul cvartal, rugăm pe toți abonații în restanță cu sumele ce ni-se cuvin, să binevoiască a nu mai amâna plătierea, pentru a nu fi siliți să le facem noi provocări, cari înseamnă și noi cheltuieli.

Personale. Cu bucurie anunțăm, că știrile ultimei săptămâni continuă a fi din cele mai bune, așa că — fără vre-o nouă complicație — I. Preasfinția Sa pâr. mitropolit VASILE se va putea întoarce după câteva săptămâni din nou la reședință.

— P. Ven. Ordinariat de Lugoj a numit pe pâr. Virgil Pop din Petrila-Lonea protopop onorar, pe pâr. Petru Herlo preot-profesor la Arad, pe pâr. Mihail Fivanca paroh II la Lugoj, pe pâr. Iuliu Miclea paroh II la Petroșeni, iar pe pâr. Marcu Bora administrator parohial la Ostrovul mare.

— P. Ven. Ordinariat de Gherla a numit protopop nonorar și asesor consistorial pe pâr. Dr. Gheorge Hetcon, directorul liceului din Baia mare, dând titlul de protopopi onorari și următorilor preoți: Pâr. Pahoniu Pop din Lozna, pâr. Ioan Török din Cetan, pâr. Eugen Balint din Cristolț și pâr. Ioan Mureșanu din Valea Groșilor.

— Acelaș a numit pe pâr. Ioan Pop paroh în Negreni, pe pâr. Vasile Bota administrator local la Cernești, iar pe pâr. Victor Cristea adm. local la Vârșolț.

Boala pâr. mitropolit în eparhia Gherlei. Preasfinția Sa, episcopul Iuliu al Gherlei, a trimis clerului său, cu data de 2 Octombrie, următoarele șire: »Cu mare durere Vă împărtășim, ca Escelența Sa I. P. S. S. pâr. mitropolit Dr. Vasile Suci, zace greu bolnav în clinicile din Cluj. In această grea încercare pentru biserica noastră întregă, nădejdea ne este la Domnul! Către Domnul să ridicăm sufletele noastre, în calde și stăruitoare rugăciuni, cerșind vindecare deplină bunului Părinte. In urmare, până la altă dispoziție, în toate Duminecile și sârbătorile după sf. liturghie se vor rosti în biserică, ingenunchind împreună cu poporul credincios, rugăciunile »La toată neputința» din Euhologiu — Preamilostivul Dzeu să se îndure spre noi!»

Locale. Dumineca viitoare, a săptămânei a șasa după Înălțarea sf. Cruci, va predica în catedrală pâr. Ion Pop-Câmpeanu, profesor la liceul de băieți.

— Cea mai importantă problemă care trebuie să preocupe primăria orașului nostru este problema apei, care pentru partea de sus a Białului pare a fi ajuns în timpul din urmă mai acută decât oricând. Inainte vreme, când fântâna Lupan nu era captată pentru orașul de jos, internatele se puteau aproviziona de acolo, cu »butea». Azi nu mai au nici această posibilitate, trebuind s'o aducă — în timpul de secetă, ca acum — din valea Cărbunarului, creindu-li-se astfel o situație cu totul insuportabilă. Să se

urgiteze deci aprobările ce n'ar fi sosit încă și lucrările de apă să înceapă cât mai neîntârziat, fiindcă întreaga parte de sus a orașului și îndeosebi instituturile de învățământ sunt expuse altfel celei mai grele mizerii.

— Încă înainte de se fi putut termina noua criptă a arhierilor, cea veche a trebuit să fie despoiată cu totul de clădirile deasupra ei, prin *dărâmarea turnului vechi bisericești* dela curtea mitropolitană. Terenul înclinat spre Târnava nu mai oferea nici o garanță pentru posibilitatea unei refaceri durabile, și fiindcă în felul cum rămăsese primejduia serios edificiile legate de el, a trebuit să i-se semneze sentința de moarte. — Cu acest turn mai dispărea o frumoasă amintire istorică a Blajului nostru.

Protecția mamei și a copilului. O nouă lege se pregătește acum la ministerul sănătății, privitor la protecția mamei și a copilului. După cum se anunță, proiectul e terminat și dispozițiile lui copiază în multe puncte normele cunoscute la noi în Ardeal din legile fostei Ungarii. Așa bunăoară se va admite căutarea paternității, se vor decreta pedepse exemplare pentru provocatorii de avorturi, se va face un aranjament apropiat de cel al desființatelor »sedii orfanale«, și altele de felul acesta. Ca un moment cu totul nou mai relevăm din acest proiect certificatul de sănătate, care se va cere obligator pentru încheierea căsătoriilor.

Telefonul „Unirii“

M. Sibiu. Atitudinea presei ortodoxe față de boala mitropolitului Vasile a fost într'adevăr decentă și pe alocurea chiar frumoasă. Nu se poate spune însă același lucru și despre atitudinea celor, prin poziția lor, sunt adevărații reprezentanți ai ortodoxiei.

Dr. B. Oluj. Știrea tendențioasă și supărătoare despre „Un nou mitropolit al Blajului“ nu are nici un temei, fiindcă, în cazul cel mai rău, lucrul se poate aranja foarte bine prin numirea unui coadjutor episcopesc, care — din cauza dispozițiilor în vigoare referitoare la alegerea de mitropolit — firește că n'ar putea avea nici decum și atributul care se cheamă: cum iure successio. Cât privește apoi persoana unui atare episcop, alegerea lui cade în competența exclusivă a mitropolitului și nu se aranjează decât singur cu Scaunul apostolic al Romei. Ingerințe politice sunt aici cu totul escluse. — N'ar strica deci, ca oamenii să fie mai prudenți și mai delicați în lansarea, dela „Brașov“, a unor știri ca aceasta!

P. Făgăraș. Noua ediție a istoriei bisericești de I. Georgescu a apărut încă săpămâna trecută, așa că în timpul cel mai scurt vor trebui să sosească la toate școlile ordinele referitoare ale ministerului, care să nu mai mențină opreliștea cunoscută. În timpul cel mai scurt trebuie să avem apoi noua ediție a cărții de Dr. N. Brinzeu, care, lucrându-se la Lugoj, a suferit întârzieri nedorite. Și până atunci să se folosească manualele de pe școlile primare, îmbogățite cu explicațiile profesorului. Fiind vorba de o clasă o cursului inferior, expedientul acesta — care nu-i eschis să trebuiască a fi folosit până către Crăciun — nu poate avea prea mari greutăți. — Noile primiri la teologie se fac în ședința consistorială de azi.

S. Buia. În cauza de care ne scrieți, Vă rugăm să vă adresați dlui profesor Francisc Hubic din Oradea (episcopia unită), care dacă n'ar putea să vă servească direct, va putea să vă dea cel puțin informațiile dorite. Specialist în ale muzicii noastre bisericești — cum la Blaj n'avem astăzi pe nime —, dsa va putea să intervină chiar și prin creațiuni la realizarea bunului DVoastră gând de-a avea sf. liturghie pe 2 voci pentru corurile țărănești de pe sate.

B. Rușior. Confirmăm primirea sumei de Lei 85. Suma de 40 Lei am predat-o Administrației U. P.

Dr. M. Șimleu Silvaniei. Până la finea anului curent mai aveți de plătit 120 Lei.

Oficiul parohial. Lunca. Am primit 100 Lei. Adresa am corectat-o.

R. Sâmpetru. Am primit cele trimise.

Casă de vânzare

Având 2 odăi, bucătărie, pivniță, grajd, șură și grădină, aproape de gară.

(216) 2-2

Informații la

Mihail Ponecky
frizer Blaj-sat.

Butoaie și butoiașe ieftine,
dela 30 până la 1000 litri, atât pentru vin cât și pentru varză, se află de vânzare la

IOSIF BECHTHOLD
BUTNAR

BLAJ, Str. Regele Ferdinand.

Nimenea să nu-și cumpere butoaie și butoiașe, până nu se convinge cât de bune și de ieftine sunt cele pregătite de mine!

Cercați, și nu vă va părea rău!

(207) 5-7

Turnătorie de clopote și metal

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de război, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale.

(205) 7-52

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: **Zefire, Delenuri, Satinuri, Bașmale etc.,** precum și odăjdii bisericești: **Yestminte și Prapori** din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi **Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori** cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

(97) 37-52

Specialități de blănuri la modă

Modele de blănuri

În magazinul de blănuri alui

LOUIS DERY

CLUJ

Str. Memorandului 3

Telefon

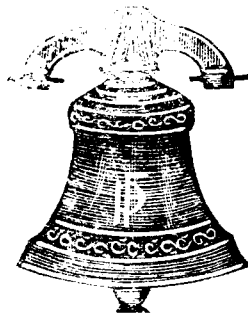
12-12.

(366) 3-7

Atențiune

Fabrică românească de clopote din cel mai bun material

Turnătorie de fier și metal

(120) 13-7

Primește orice comandă pentru turnat după model sau după obiecte, piese de motoare, mori, mașini etc. până la 2000 kgr. greutate bucată.

Cumpără tuciu vechi și aramă veche în orice cantitate.

VASILE HOZA

SIBIU Str. Lungă 34.

Atragem atențiunea veneratului Cler asupra societății

„BELGO-ROMANA“

cel mai solid institut de asigurări și reasigurări în România. **Asigurări** contra focului, cu cel mai redus tarif (în afară de cartel). În relațiune contractuală cu Episcopia Lugojului. Din premiul asigurațiilor în parohie 10% spre scopurile parohiei (în dieceza Lugojului, fondului diecezan). **Asigurări pe viață,** tipurile cele mai avantajoase și moderne!

DIRECȚIUNEA GENERALĂ: București.

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ: Timișoara, Bul. Regina Maria No. 6.

(167) 12-24

„Unirea“

nu-i iertat să lipsească de pe masa nici unui bun

o o o creștin. o o o